

Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice

UP.04.2.1.11

Četvrta izmjena natječajne dokumentacije 27.1.2021.

UPUTE ZA PRIJAVITELJE

1.

1.2. Pravna osnova i strateški okvir

Nacionalno zakonodavstvo

Dodaje se tekst: „*Odluka o proglašenju katastrofe na području pogodjenom potresom¹ (NN 1/21)*“

2.

1.4. Svrha i cilj te ciljane skupine Poziva na dostavu projektnih prijedloga

Tekst: „*U Strategiji Europa 2020. naglašeno je da je potreban koordinirani pristup u rješavanju problema i izlazu iz krize u kojem trebaju sudjelovati svi socijalni partneri, uključujući i civilno društvo. Za razvoj civilnoga društva ključno je postojanje legalnog, institucionalnog i finansijskog okvira, no usprkos tome vrlo je nejednaka razvijenost i distribucija organizacija civilnoga društva po regijama jer najveći broj organizacija djeluje u glavnim urbanim centrima.² Prema podacima Ministarstva uprave³, većina organizacija civilnoga društva vezana je uz grad Zagreb, odnosno pet županija (Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska, Osječko-baranjska, Zagrebačka, Istarska), u kojima je registrirano ukupno više od 31.000 udruga te najveći broj zaslada. Nedvojbeno je da su izrazito velike razlike u standardu građana između hrvatskih regija u izravnoj vezi sa stupnjem razvoja civilnoga društva u tim regijama.*

Istraživanja o stanju civilnoga društva provode različite institucije, ali se metodologija spomenutih istraživanja razlikuje i ne postoji jedinstven pristup mjerjenju napretka u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Ipak, većina istraživanja⁴ pokazuje da je finansijska održivost uvijek u prvom planu kad je riječ o izazovima u radu udruga. Osim toga,

¹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_01_1_1.html

² Indeks održivosti OCD-a u Hrvatskoj 1997.-2012. Ceraneo, 2013.

³ Ministarstvo uprave, Registr udruga Republike Hrvatske, 8. lipnja 2017.; Ured za udruge Vlade RH, Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2015. godini

⁴ Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva pod nazivom Procjena stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj (2011.)

lokalne organizacije (odnosno organizacije koje djeluju u lokalnim zajednicama/aktivne na lokalnim razinama) obično nisu profesionalizirane, imaju neredovite i/ili vrlo male prihode, te nedovoljne kapacitete i manjak informacija o mogućnostima financiranja. Također, ovakve organizacije imaju iskustvo u upravljanju malim projektima pretežno iz nacionalnih izvora financiranja, ali nemaju iskustva u upravljanju velikim projektima, niti imaju iskustvo upravljanja EU sredstvima koja često zahtijevaju i sufinanciranje. Prema teritorijalnoj rasprostranjenosti najviše projekata udruga provodi se na području Grada Zagreba (16,59%), odnosno cijele Hrvatske (16,02%), a u manjoj mjeri u drugim županijama Republike Hrvatske pojedinačno.⁵

Organizacije aktivne na lokalnim razinama vrlo su važni akteri demokratskog društva, te često pronalaze najbolja rješenja jer poznaju i uzimaju u obzir lokalne potrebe i interese, rade na izgradnji povjerenja, jačanju sudjelovanja građana, društvenih mreža i podrške te izgradnji dobrih odnosa u zajednici. Osim toga, organizacije civilnoga društva značajna su karika u upravljanju i prevladavanju kriznih situacija⁶. Problemi s kojima se susreću lokalne zajednice su određeni specifičnim geografskim faktorima, kao i političkim i ekonomskim:

- izazovi povezani s migracijama, poslijeratnom obnovom, slabom naseljenosti i društvenom obnovom, krizama uzrokovanim prirodnim silama
- visoki udio siromašnih i socijalno isključenih skupina, posebno u nekim područjima Hrvatske
- nedostatak infrastrukture
- nedostatak mogućnosti zapošljavanja, dugotrajna nezaposlenost.

Ova ograničenja su prepreke za aktivno i prepoznatljivo djelovanje lokalnih OCD-a i veću uključenost građana za rješavanje problema na lokalnim razinama, pri čemu lokalne organizacije usmjerene specifičnim ranjivim skupinama (Romima, osobama s invaliditetom) imaju dodatnih poteškoća zbog nedostatnih kapaciteta za prijavu za financiranje iz EU fondova.

Prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija, tek jedna trećina registriranih udruga u Republici Hrvatskoj redovito predaje finansijske izvještaje što ukazuje da s jedne strane, postoji velik broj udruga koje nisu više aktivne, dok s druge strane postoji određeni broj udruga koje nemaju dovoljno znanja o svim obavezama koje proizlaze iz propisa koji uređuju djelovanje udruga Republici Hrvatskoj niti vještina za njihovo ispunjavanje. Unatoč tome što su često vrlo važan pokretač promjena u lokalnim zajednicama, organizacijama civilnoga društva često nedostaju dodatna znanja i vještine koje bi im omogućile neometano djelovanje te prikupljanje sredstava za daljnji razvoj. Isto tako, organizacije civilnoga društva često su rasadnik ideja u

⁵ Nacrt Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2018. godini, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, 2020.

⁶ Katastrofe, kao specifična krizna stanja, javljaju se kada nesreće ili krize uzrokovane prirodnim silama (poplave, požari, potresi) ili ljudskom aktivnošću (utjecajem na okoliš, terorizam i sl.), dјeluju na ljudе u tolikoj mjeri da ugroženo stanovništvo nije u mogućnosti kontrolirati tijek događanja i uspješno se nositi s nanesenim udarima, gubicima i štetama.

rješavanju problema lokalne zajednice, no nedostaju im znanja, vještine i alati potrebni za pretvaranje ideja u konkretne akcije.

Aktivnosti lokalnih organizacija civilnoga društva vrlo su važne jer „imaju potencijal za stvaranje i mobiliziranje različitih vrsta društvenog kapitala, smanjenje podjela u društvu i osnaživanje pojedinaca“⁷.

Imajući u vidu situaciju vezanu uz pojavu koronavirusa COVID-19 i mјere koje poduzimaju nadležna tijela za suzbijanje njegova širenja, mnoge organizacije civilnoga društva, njihovi zaposlenici i volonteri u obvezi su prilagoditi svoje djelovanje uvjetima pandemije, odnosno bile su prisiljene obustaviti ili odgoditi svoje aktivnosti na projektima financiranim iz javnih izvora, na redovnim aktivnostima financiranim članarinama ili prodajom usluga na tržištu, što se posljedično odražava i na krajnje korisnike, ali opću stabilnost djelovanja organizacija civilnoga društva, jer su svi izvori financiranja organizacija civilnoga društva na nacionalnoj i lokalnim razinama također u krizi.

To je razlog zašto je u ovakvim situacijama gdje se pojavljuju specifične potrebe, nužno osnažiti organizacije civilnoga društva za usluge utemeljene na potrebama zajednice i stvaranje inovativnih rješenja za oporavak društva za vrijeme i nakon pandemije COVID-19, kao i za druge potencijalne krize ovakvoga profila.

Ured za udruge je u ožujku 2020. proveo procjenu potreba organizacija civilnoga društva (na uzorku od 533 ispitanika)⁸ za mјerama koje je potrebno poduzeti za očuvanje radnih mјesta, odnosno održivosti djelovanja sukladno specifičnostima rada organizacija civilnoga društva. Upitnik su popunili predstavnici udruga iz svih županija i Grada Zagreba. Prema izvoru prihoda upitnik su popunili predstavnici organizacija koje se pretežito financiraju iz javnih izvora (89,5%), 39% ispitanika je navelo kako se financiraju i iz donacija, odnosno 35,5% organizacija koje se financiraju i iz članarina, dok ih se 13,7% financira organiziranjem gospodarske djelatnosti. Ostale izvore označilo je 11,4% organizacija civilnoga društva, a u ponuđenim odgovorima bilo je moguće navesti više izvora financiranja.

U upitniku je poseban naglasak stavljen na izazove s kojima se organizacije civilnoga društva susreću uslijed ograničenja u radu uzrokovanih mјerama suzbijanja širenja koronavirusa, mјere koje je potrebno poduzeti za prevladavanje krize, te aktivnosti koje organizacije civilnoga društva provode i poduzimaju kao svoj doprinos ublažavanju posljedica krize uvjetovane pandemijom (posebno one koje se provode online). Najveći izazov je nemogućnost organiziranja aktivnosti koje su dogovorene sukladno potpisanim ugovorima s donatorima (66%), nemogućnost organiziranja (socijalnih) usluga krajnjim korisnicima (49,2%) nedostatna sredstva za isplatu plaća (40%), nedostatna sredstva za podmirivanje troškova najamnine i režijskih troškova (34,3%), kao i nedostatni kapaciteti za prilagodbu novonastalim

⁷ Thompson, L. 2007 Improving small scale grant funding for local voluntary community organisation

⁸ Procjena potreba organizacija civilnoga društva u kontekstu prilagodbe ograničenjima u djelovanju zbog pandemije koronavirusa COVID-19, <https://udruge.gov.hr/vijesti/procjena-potreba-organizacija-civilnoga-drustva-u-kontekstu-prilagodbe-ogranicenjima-u-djelovanju-zbog-pandemije-koronavirusa-covid-19/5128>

okolnostima (26,6%), nedostatna sredstva za isplatu honorara (19,7%), dok se 15% organizacija izjasnilo kako se susreću i s drugim izazovima.

Ured za udruge je 2014. godine objavio Poziv „Mikro projekti podrške inovativnim aktivnostima malih organizacija civilnog društva za lokalni razvoj“ u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013, Prioritetne osi, mjere 5, 5.2 Jačanje uloge organizacija civilnog društva (OCD-ova) za društvenogospodarski rast i demokratski razvoj. Ciljevi Poziva su bili ojačati kapacitete OCD-a aktivnih u lokalnim zajednicama za dobivanje javnih sredstava za provedbu rješenja posebno prilagođenih lokalnim problemima te ojačati njihove kapacitete za neposredan rad na područjima koja se financiraju kroz Europski socijalni fond (zapošljavanje, obrazovanje, socijalno uključivanje, dobro upravljanje) na lokalnoj razini.⁹ Evaluacija¹⁰ provedena tijekom implementacije 41 projekta ukazala je na potrebu raspisivanja ovakvih poziva budući da su često oni jedina ulaznica malim lokalnim OCD-ima u sferu financiranja iz fondova Europske unije te jedini način podizanja njihovih kapaciteta kako bi postali važan dionik u lokalnim zajednicama. 41 organizacija civilnoga društva po prvi put je, u funkciji nositelja, provodila projekt financiran iz fonda Europske unije. U provedbu projekata bilo je uključeno ukupno 77 organizacija civilnoga društva te 15 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ova operacija je nastavak uspješno provedenog Poziva iz 2014. godine, a sve s ciljem jačanja lokalnih organizacija civilnoga društva čime će se dodatno pridonijeti unapređenju kvalitete života građana na lokalnim razinama.

Budući da nema univerzalno prihvaćene definicije ili kriterija za razlikovanje malih i velikih organizacija, a sukladno iskustvu provedbe poziva na dodjelu bespovratnih sredstava u okviru Europskog socijalnog fonda u razdoblju 2007.-2013., za potrebe ovog Poziva, pod pojmom „lokalne organizacije civilnoga društva“ podrazumijevamo one „male“ organizacije čiji iznos godišnjeg prihoda ne premašuje najviši iznos financiranja koji se može ostvariti u okviru Poziva te da organizacija do sada nije provodila projekt financiran iz EU fondova kao nositelj projekta (do trenutka prijave na Poziv nema potpisani ugovor o provedbi projekta).

U Republici Hrvatskoj trenutno postoji više od 51.000 registriranih udruga. Velika većina tih udruga ima godišnji prihod ispod 500.000,00 kn ili uopće nema prihod. Ovakvo stanje osigurava velik broj potencijalnih prijavitelja na ovu vrstu poziva. Prijavitelji će projekte provoditi u obveznom partnerstvu čime se želi postići prijenos znanja i vještina od iskusnijih organizacija ka lokalnim organizacijama civilnoga društva te suradnja u provedbi projektnih aktivnosti s drugim dionicima u lokalnoj zajednici – ustanovama i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Koncept financiranja i provedbe mikro projekata je uspješno korišten u radu različitih organizacija, kao što su Ujedinjeni narodi, Svjetska banka i Europska komisija, te privatnih fondacija i dobrovornih ustanova. Primjeri iz tih zemalja (Francuska, Ujedinjeno Kraljevstvo, Češka Republika, Španjolska) pokazuju da mikro projekti namijenjeni malim, lokalnim

⁹ Odluka o financiranju dostupna je na mrežnoj stranici Ureda za udruge: https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Popis%20ugovorenih%20projekata_5_2_05_Mikro_projekti_FINAL.pdf

¹⁰ Iskustva organizacija civilnoga društva u provedbi projekata Europskog socijalnog fonda, https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/brosura_web.pdf

organizacijama i njihovim inovativnim¹¹ projektima s malim proračunima značajno doprinose razvoju lokalne zajednice, umrežavanju i inovacijama u rješavanju problema.

Zbog toga postoji potreba za jačanjem lokalnih organizacija u svim područjima Hrvatske. Podrškom takvim organizacijama, ova operacija će doprinijeti jačanju kohezije zajednice, izgradnji društvenog kapitala, te gospodarskom napretku na lokalnoj razini.

Dodatac naglasak Poziva je na osiguravanju uvjeta organizacijama civilnoga društva za izgradnju vlastitih kapaciteta za suočavanje s kriznim situacijama, ali i organiziranje aktivnosti kojima se građanima osiguravaju usluge od općeg interesa prilagođene novonastaloj situaciji (uvažavajući preporuke epidemiologa za izbjegavanje izravnog kontakta među pojedincima). Također, sukladno procijenjenim potrebama organizacija civilnoga društva, njihova je preporuka osigurati individualni pristup građanima, uz osiguravanje pomoći i sadržaja koji će doprinijeti prevladavanju dugoročnih posljedica krize u društvu, ali i vodeći računa kako postoje specifične potrebe pojedinih skupina korisnika organizacija civilnoga društva kojima nije moguće pristupati koristeći online alate. Novonastala kriza zahtijeva reakciju radi izbjegavanja ili ublažavanja negativnih učinaka uzrokovanih širenjem koronavirusa COVID-19, ne samo nadležnih javnih institucija, već i šire zajednice, gdje posebno dolazi do izražaja uloga organizacija koje pomažu pogođenom stanovništvu.“

mijenja se i glasi:

„U Strategiji Europa 2020. naglašeno je da je potreban koordinirani pristup u rješavanju problema i izlazu iz krize u kojem trebaju sudjelovati svi socijalni partneri, uključujući i civilno društvo. Za razvoj civilnoga društva ključno je postojanje legalnog, institucionalnog i finansijskog okvira, no usprkos tome vrlo je nejednaka razvijenost i distribucija organizacija civilnoga društva po regijama jer najveći broj organizacija djeluje u glavnim urbanim centrima.¹² Prema podacima Ministarstva uprave¹³, većina organizacija civilnoga društva vezana je uz grad Zagreb, odnosno pet županija (Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska, Osječko-baranjska, Zagrebačka, Istarska), u kojima je registrirano ukupno više od 31.000 udruga te najveći broj zaklada. Nedvojbeno je da su izrazito velike razlike u standardu građana između hrvatskih regija u izravnoj vezi sa stupnjem razvoja civilnoga društva u tim regijama.

Istraživanja o stanju civilnoga društva provode različite institucije, ali se metodologija spomenutih istraživanja razlikuje i ne postoji jedinstven pristup mjerjenju napretka u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Ipak, većina istraživanja¹⁴ pokazuje da je finansijska održivost uvijek u prvom planu kad je riječ o izazovima u radu udruga. Osim toga, lokalne organizacije (odnosno organizacije koje djeluju u lokalnim zajednicama/aktivne na lokalnim razinama) obično nisu profesionalizirane, imaju neredovite i/ili vrlo male prihode, te nedovoljne kapacitete i manjak informacija o mogućnostima financiranja. Također, ovakve

¹¹ Pod inovativnim aktivnostima podrazumijevaju se sve one aktivnosti (procesi) koje rezultiraju novim učinkovitim rješenjima za probleme u zajednici, a koji doprinose društveno ekonomskom rastu i demokratskom razvoju.

¹² Indeks održivosti OCD-a u Hrvatskoj 1997.-2012. Ceraneo, 2013.

¹³ Ministarstvo uprave, Registr udruga Republike Hrvatske, 8. lipnja 2017.; Ured za udruge Vlade RH, Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2015. godini

¹⁴ Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva pod nazivom Procjena stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj (2011.)

organizacije imaju iskustvo u upravljanju malim projektima pretežno iz nacionalnih izvora financiranja, ali nemaju iskustva u upravljanju velikim projektima, niti imaju iskustvo upravljanja EU sredstvima koja često zahtijevaju i sufinanciranje. Prema teritorijalnoj rasprostranjenosti najviše projekata udruga provodi se na području Grada Zagreba (16,59%), odnosno cijele Hrvatske (16,02%), a u manjoj mjeri u drugim županijama Republike Hrvatske pojedinačno.¹⁵

Organizacije aktivne na lokalnim razinama vrlo su važni akteri demokratskog društva, te često pronalaze najbolja rješenja jer poznaju i uzimaju u obzir lokalne potrebe i interese, rade na izgradnji povjerenja, jačanju sudjelovanja građana, društvenih mreža i podrške te izgradnji dobrih odnosa u zajednici. Osim toga, organizacije civilnoga društva značajna su karika u upravljanju i prevladavanju kriznih situacija¹⁶. Problemi s kojima se susreću lokalne zajednice su određeni specifičnim geografskim faktorima, kao i političkim i ekonomskim:

- izazovi povezani s migracijama, poslijeratnom obnovom, slabom naseljenosti i društvenom obnovom, krizama uzrokovanim prirodnim silama
- visoki udio siromašnih i socijalno isključenih skupina, posebno u nekim područjima Hrvatske
- nedostatak infrastrukture
- nedostatak mogućnosti zapošljavanja, dugotrajna nezaposlenost.

Ova ograničenja su prepreke za aktivno i prepoznatljivo djelovanje lokalnih OCD-a i veću uključenost građana za rješavanje problema na lokalnim razinama, pri čemu lokalne organizacije usmjerene specifičnim ranjivim skupinama (Romima, osobama s invaliditetom) imaju dodatnih poteškoća zbog nedostatnih kapaciteta za prijavu za financiranje iz EU fondova.

Prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija, tek jedna trećina registriranih udruga u Republici Hrvatskoj redovito predaje finansijske izvještaje što ukazuje da s jedne strane, postoji velik broj udruga koje nisu više aktivne, dok s druge strane postoji određeni broj udruga koje nemaju dovoljno znanja o svim obavezama koje proizlaze iz propisa koji uređuju djelovanje udruga Republici Hrvatskoj niti vještina za njihovo ispunjavanje. Unatoč tome što su često vrlo važan pokretač promjena u lokalnim zajednicama, organizacijama civilnoga društva često nedostaju dodatna znanja i vještine koje bi im omogućile neometano djelovanje te prikupljanje sredstava za daljnji razvoj. Isto tako, organizacije civilnoga društva često su rasadnik ideja u rješavanju problema lokalne zajednice, no nedostaju im znanja, vještine i alati potrebni za pretvaranje ideja u konkretne akcije.

¹⁵ Nacrt Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2018. godini, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, 2020.

¹⁶ Katastrofe, kao specifična krizna stanja, javljaju se kada nesreće ili krize uzrokovane prirodnim silama (poplave, požari, potresi) ili ljudskom aktivnošću (utjecajem na okoliš, terorizam i sl.), dјeluju na ljude u tolikoj mjeri da ugroženo stanovništvo nije u mogućnosti kontrolirati tijek događanja i uspješno se nositi s nanesenim udarima, gubicima i štetama.

Aktivnosti lokalnih organizacija civilnoga društva vrlo su važne jer „imaju potencijal za stvaranje i mobiliziranje različitih vrsta društvenog kapitala, smanjenje podjela u društvu i osnaživanje pojedinaca“¹⁷.

Imajući u vidu situaciju vezanu uz pojavu koronavirusa COVID-19 i mjere koje poduzimaju nadležna tijela za suzbijanje njegova širenja, mnoge organizacije civilnoga društva, njihovi zaposlenici i volonteri u obvezi su prilagoditi svoje djelovanje uvjetima pandemije, odnosno bile su prisiljene obustaviti ili odgoditi svoje aktivnosti na projektima financiranim iz javnih izvora, na redovnim aktivnostima financiranim članarinama ili prodajom usluga na tržištu, što se posljedično odražava i na krajnje korisnike, ali opću stabilnost djelovanja organizacija civilnoga društva, jer su svi izvori financiranja organizacija civilnoga društva na nacionalnoj i lokalnim razinama također u krizi.

To je razlog zašto je u ovakvim situacijama gdje se pojavljuju specifične potrebe, nužno osnažiti organizacije civilnoga društva za usluge utemeljene na potrebama zajednice i stvaranje inovativnih rješenja za oporavak društva za vrijeme i nakon pandemije COVID-19, kao i za druge potencijalne krize ovakvoga profila.

Ured za udruge je u ožujku 2020. proveo procjenu potreba organizacija civilnoga društva (na uzorku od 533 ispitanika)¹⁸ za mjerama koje je potrebno poduzeti za očuvanje radnih mjeseta, odnosno održivosti djelovanja sukladno specifičnostima rada organizacija civilnoga društva. Upitnik su popunili predstavnici udruga iz svih županija i Grada Zagreba. Prema izvoru prihoda upitnik su popunili predstavnici organizacija koje se pretežito financiraju iz javnih izvora (89,5%), 39% ispitanika je navelo kako se financiraju i iz donacija, odnosno 35,5% organizacija koje se financiraju i iz članarina, dok ih se 13,7% financira organiziranjem gospodarske djelatnosti. Ostale izvore označilo je 11,4% organizacija civilnoga društva, a u ponuđenim odgovorima bilo je moguće navesti više izvora financiranja.

U upitniku je poseban naglasak stavljen na izazove s kojima se organizacije civilnoga društva susreću uslijed ograničenja u radu uzrokovanih mjerama suzbijanja širenja koronavirusa, mjeru koje je potrebno poduzeti za prevladavanje krize, te aktivnosti koje organizacije civilnoga društva provode i poduzimaju kao svoj doprinos ublažavanju posljedica krize uvjetovane pandemijom (posebno one koje se provode online). Najveći izazov je nemogućnost organiziranja aktivnosti koje su dogovorene sukladno potpisanim ugovorima s donatorima (66%), nemogućnost organiziranja (socijalnih) usluga krajnjim korisnicima (49,2%) nedostatna sredstva za isplatu plaća (40%), nedostatna sredstva za podmirivanje troškova najamnine i režijskih troškova (34,3%), kao i nedostatni kapaciteti za prilagodbu novonastalim okolnostima (26,6%), nedostatna sredstva za isplatu honorara (19,7%), dok se 15% organizacija izjasnilo kako se susreću i s drugim izazovima.

¹⁷ Thompson, L. 2007 Improving small scale grant funding for local voluntary community organisation

¹⁸ Procjena potreba organizacija civilnoga društva u kontekstu prilagodbe ograničenjima u djelovanju zbog pandemije koronavirusa COVID-19, <https://udruge.gov.hr/vijesti/procjena-potreba-organizacija-civilnoga-druzstva-u-kontekstu-prilagodbe-ogranicenjima-u-djelovanju-zbog-pandemije-koronavirusa-covid-19/5128>

Razoran potres koji je pogodio Sisačko-moslavačku, Karlovačku i Zagrebačku županiju 2020. godine, utjecao je i na djelovanje organizacija civilnoga društva. Organizacije civilnoga društva nakon potresa su se dodatno angažirale u pomaganju lokalnom stanovništvu, dok su organizacije koje su registrirane na potresom pogođenim područjima i same pretrpile značajnu štetu te je njihov rad otežan ili u potpunosti onemogućen kada je riječ o pripremi i provedbi projekata.

Ured za udruge je 2014. godine objavio Poziv „Mikro projekti podrške inovativnim aktivnostima malih organizacija civilnog društva za lokalni razvoj“ u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013., Prioritetne osi, mjere 5, 5.2 Jačanje uloge organizacija civilnog društva (OCD-ova) za društvenogospodarski rast i demokratski razvoj. Ciljevi Poziva su bili ojačati kapacitete OCD-a aktivnih u lokalnim zajednicama za dobivanje javnih sredstava za provedbu rješenja posebno prilagođenih lokalnim problemima te ojačati njihove kapacitete za neposredan rad na područjima koja se financiraju kroz Europski socijalni fond (zapošljavanje, obrazovanje, socijalno uključivanje, dobro upravljanje) na lokalnoj razini.¹⁹ Evaluacija²⁰ provedena tijekom implementacije 41 projekta ukazala je na potrebu raspisivanja ovakvih poziva budući da su često oni jedina ulaznica malim lokalnim OCD-ima u sferu financiranja iz fondova Europske unije te jedini način podizanja njihovih kapaciteta kako bi postali važan dionik u lokalnim zajednicama. 41 organizacija civilnoga društva po prvi put je, u funkciji nositelja, provodila projekt financiran iz fonda Europske unije. U provedbu projekata bilo je uključeno ukupno 77 organizacija civilnoga društva te 15 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ova operacija je nastavak uspješno provedenog Poziva iz 2014. godine, a sve s ciljem jačanja lokalnih organizacija civilnoga društva čime će se dodatno pridonijeti unapređenju kvalitete života građana na lokalnim razinama.

Budući da nema univerzalno prihvaćene definicije ili kriterija za razlikovanje malih i velikih organizacija, a sukladno iskustvu provedbe poziva na dodjelu bespovratnih sredstava u okviru Europskog socijalnog fonda u razdoblju 2007.-2013., za potrebe ovog Poziva, pod pojmom „lokalne organizacije civilnoga društva“ podrazumijevamo one „male“ organizacije čiji iznos godišnjeg prihoda ne premašuje najviši iznos financiranja koji se može ostvariti u okviru Poziva te da organizacija do sada nije provodila projekt financiran iz EU fondova kao nositelj projekta (do trenutka prijave na Poziv nema potpisani ugovor o provedbi projekta).

U Republici Hrvatskoj trenutno postoji više od 51.000 registriranih udruga. Velika većina tih udruga ima godišnji prihod ispod 500.000,00 kn ili uopće nema prihod. Ovakvo stanje osigurava velik broj potencijalnih prijavitelja na ovu vrstu poziva. Prijavitelji će projekte provoditi u obveznom partnerstvu čime se želi postići prijenos znanja i vještina od iskusnijih organizacija ka lokalnim organizacijama civilnoga društva te suradnja u provedbi projektnih aktivnosti s drugim dionicima u lokalnoj zajednici – ustanovama i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

¹⁹ Odluka o financiranju dostupna je na mrežnoj stranici Ureda za udruge: https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Popis%20ugovorenih%20projekata_5_2_05_Mikro_projekti_FINAL.pdf

²⁰ Iskustva organizacija civilnoga društva u provedbi projekata Europskog socijalnog fonda, https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/brosura_web.pdf

Koncept financiranja i provedbe mikro projekata je uspješno korišten u radu različitih organizacija, kao što su Ujedinjeni narodi, Svjetska banka i Europska komisija, te privatnih fondacija i dobrovornih ustanova. Primjeri iz tih zemalja (Francuska, Ujedinjeno Kraljevstvo, Češka Republika, Španjolska) pokazuju da mikro projekti namijenjeni malim, lokalnim organizacijama i njihovim inovativnim²¹ projektima s malim proračunima značajno doprinose razvoju lokalne zajednice, umrežavanju i inovacijama u rješavanju problema.

Zbog toga postoji potreba za jačanjem lokalnih organizacija u svim područjima Hrvatske, a poseban naglasak potrebno je staviti na područja pogodjena razornim potresom 29. prosinca 2020. godine u kojem je došlo do oštećenja infrastrukture (privatnih i javnih objekata, prometnica) što je utjecalo i na djelovanje organizacija civilnoga društva u tom području, istovremeno iziskujući dodatnu potražnju za uslugama koje organizacije civilnoga društva pružaju lokalnim zajednicama.

Podrškom takvim organizacijama, ova operacija će doprinijeti jačanju kohezije zajednice, izgradnji društvenog kapitala, te gospodarskom napretku na lokalnoj razini.

Dodatac naglasak Poziva je na osiguravanju uvjeta organizacijama civilnoga društva za izgradnju vlastitih kapaciteta za suočavanje s kriznim situacijama, ali i organiziranje aktivnosti kojima se građanima osiguravaju usluge od općeg interesa prilagođene novonastaloj situaciji (uvažavajući preporuke epidemiologa za izbjegavanje izravnog kontakta među pojedincima). Također, sukladno procijenjenim potrebama organizacija civilnoga društva, njihova je preporuka osigurati individualni pristup građanima, uz osiguravanje pomoći i sadržaja koji će doprinijeti prevladavanju dugoročnih posljedica krize u društvu, ali i vodeći računa kako postoje specifične potrebe pojedinih skupina korisnika organizacija civilnoga društva kojima nije moguće pristupati koristeći online alate. Novonastala kriza zahtijeva reakciju radi izbjegavanja ili ublažavanja negativnih učinaka uzrokovanih širenjem koronavirusa COVID-19 i potresima koji su u posljednjih godinu pogodili Republiku Hrvatsku, ne samo nadležnih javnih institucija, već i šire zajednice, gdje posebno dolazi do izražaja uloga organizacija koje pomažu pogodjenom stanovništvu. Izdvajanjem posebne skupine za financiranje aktivnosti organizacija civilnoga društva na potresima pogodjenim područjima, osigurava se usmjerenost sredstava na područja koja u trenutku raspisivanja Poziva iziskuju posebnu pažnju društva za davanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice u kriznim situacijama.“

3.

1.6. Ukupna finansijska sredstva i iznos bespovratnih sredstava

Tekst:

„Ukupna finansijska sredstva u okviru ovog Poziva na dostavu projektnih prijedloga iznose 100.000.000,00 kn. Stopa sufinanciranja iznosi 100% ukupnih prihvatljivih troškova od kojih je

²¹ Pod inovativnim aktivnostima podrazumijevaju se sve one aktivnosti (procesi) koje rezultiraju novim učinkovitim rješenjima za probleme u zajednici, a koji doprinose društveno ekonomskom rastu i demokratskom razvoju.

85% ukupnih prihvatljivih troškova osigurano temeljem OP ULJP iz sredstava Europskog socijalnog fonda (ESF-a) dok će se obvezni udio nacionalnog sufinanciranja od 15% osigurati iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.“

1. (Ukupna) Bespovratna sredstva 100%	100.000.000,00 kn
1.1. Sredstva Europske unije (85%)	85. 000.000,00 kn
1.2. Sredstva Državnog proračuna (15%)	15. 000.000,00 kn

Ukupna alokacija Poziva na dostavu projektnih prijedloga 100.000.000,00 kn	Prva skupina za financiranje	50.000.000,00 kn
	Druga skupina za financiranje	50.000.000,00 kn

mijenja se i glasi:

Ukupna finansijska sredstva u okviru ovog Poziva na dostavu projektnih prijedloga iznose **120.000.000,00** kn. Stopa sufinanciranja iznosi 100% ukupnih prihvatljivih troškova od kojih je 85% ukupnih prihvatljivih troškova osigurano temeljem OP ULJP iz sredstava Europskog socijalnog fonda (ESF-a) dok će se obvezni udio nacionalnog sufinanciranja od 15% osigurati iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

1. (Ukupna) Bespovratna sredstva 100%	120.000.000,00 kn
1.1. Sredstva Europske unije (85%)	102. 000.000,00 kn
1.2. Sredstva Državnog proračuna (15%)	18. 000.000,00 kn

Ukupna alokacija Poziva na dostavu projektnih prijedloga 120.000.000,00 kn	Prva skupina za financiranje	50.000.000,00 kn
	Druga skupina za financiranje	50.000.000,00 kn
	Treća skupina za financiranje	20.000.000,00 kn

4.

2.2. Uvjeti prihvatljivosti prijavitelja/partnera

Tekst:

„NAPOMENA:

U okviru ovog Poziva formirane su dvije skupine za financiranje. Molimo prije pripreme projektnog prijedloga proučiti uvjete prihvatljivosti za prijavitelje budući da isti nisu jednaki za obje skupine za financiranje.“

mijenja se i glasi:

„NAPOMENA:

*U okviru ovog Poziva formirane su **tri** skupine za financiranje. Molimo prije pripreme projektnog prijedloga proučiti uvjete prihvatljivosti za prijavitelje budući da isti nisu jednaki za **sve** skupine za financiranje.“*

Tekst fusnote broj 95. „[Ured za udruge - Godišnja Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva \(gov.hr\)](#)“

mijenja se i glasi:

„[Ured za udruge - Godišnja Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva \(udruge.gov.hr\)](#)“

5.

DODAJE SE:

2.2.3. Prihvatljivi prijavitelji - TREĆA SKUPINA ZA FINANCIRANJE

U trećoj skupini za financiranje prijavitelji mogu biti:

- I. udruge osnovane sukladno Zakonu o udružama (NN 74/14, 70/17 i 98/19);
- II. zaklade osnovane sukladno Zakonu o zakladama (NN 106/18, 98/19);
- III. pravne osobe vjerske zajednice – osnovane sukladno Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica (NN 83/02, 73/13);

koje provode aktivnosti koje se prijavljuju u okviru Poziva na potresima pogodjenim područjima²².

Projekt se mora provoditi u partnerstvu s jednim ili više partnera. U projektnom partnerstvu mora sudjelovati najmanje jedna udruga (bilo u ulozi prijavitelja ili u ulozi partnera) te najmanje jedna organizacija (bilo u ulozi prijavitelja ili u ulozi partnera) sa sjedištem u potresom pogodjenom području (Sisačko-moslavačka i/ili Karlovačka i/ili Zagrebačka županija).

²² Područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije sukladno Odluci o proglašenju katastrofe na području pogodjenom potresom Vlade Republike Hrvatske.

Prijavitelji moraju također ispunjavati sljedeće uvjete:

Tablica 3: pregled uvjeta prihvatljivosti i izvora provjere uvjeta prihvatljivosti za prijavitelje

UVJET PRIJAVITELJ/PARTNER	IZVOR PROVJERE/POTVRDA O ISPUNJAVANJU UVJETA		
	Udruga	Zaklada	Pravna osoba vjerske zajednice
Svojim općim/temeljnim aktom opredijelila se da djeluje u službi općeg dobra i javnosti, u skladu s općim vrednotama utvrđenih Ustavom RH te djeluje u području pružanja usluga od općeg interesa u realizaciji jedne ili više aktivnosti od interesa za opće dobro navedene u Zakonu o udružama ²³ ili drugom općem aktu	Registrar udruga Registrar stranih udruga	Registrar zaklada	Evidencija pravnih osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj ili evidencija vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj
Registriran za obavljanje djelatnosti u Republici Hrvatskoj najmanje godinu dana do dana podnošenja projektnog prijedloga	Registrar udruga Registrar stranih udruga	Registrar zaklada	Evidencija pravnih osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj ili evidencija vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj
U svojem temeljnem aktu ima utvrđeno neprofitno djelovanje i registrirana je kao neprofitna organizacija te je upisana u Registrar neprofitnih najmanje godinu dana prije podnošenja projektnog prijedloga	Registrar udruga Registrar stranih udruga Registrar neprofitnih organizacija	Registrar zaklada Registrar neprofitnih organizacija	Evidencija pravnih osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj ili evidencija vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj Registrar neprofitnih organizacija
Vodi transparentno financijsko poslovanje ²⁴	Registrar neprofitnih organizacija Predano financijsko izvješće za godinu koja prethodi godini prijave na Poziv		
Nema duga po osnovi javnih davanja o kojima Porezna uprava vodi službenu evidenciju ili mu je odobrena odgoda plaćanja dospjelih poreznih obveza i	Potvrda Ministarstva financija/Porezne uprave o nepostojanju javnog duga po osnovi javnih davanja (ne starija od 30 dana ²⁵ od dana podnošenja projektnog prijedloga te ne novija od dana podnošenja projektnog prijedloga)		

²³ Zakon o udružama (NN 74/14, 70/17, 98/19) u članku 32. stavak 4. aktivnostima od interesa za opće dobro smatra osobito aktivnosti udruga koje pridonose zaštiti i promicanju ljudskih prava, zaštiti i promicanju prava nacionalnih manjina, zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, starijih i nemoćnih, jednakosti i ravnopravnosti te mirovorstu i borbi protiv nasilja i diskriminacije, promicanju vrijednosti Domovinskog rata, zaštiti, brizi i izobrazbi djece i mladih te njihovu aktivnom sudjelovanju u društvu, prevenciji i borbi protiv svih oblika ovisnosti, razvoju demokratske političke kulture, zaštiti i promicanju prava manjinskih društvenih skupina, promicanju i razvoju volonterskoga, socijalnim uslugama i humanitarnoj djelatnosti, poticanju i razvoju socijalnog poduzetništva, zaštiti prava potrošača, zaštiti okoliša i prirode i zaštiti i očuvanje kulturnih dobara, održivom razvoju, razvoju lokalne zajednice, međunarodnoj razvojnoj suradnji, zaštiti zdravlja, razvoju i promicanju znanosti, obrazovanja, cjeleživotnog učenja, kulture i umjetnosti, tehničke i informatičke kulture, sporta, dobrotoljnog vatrogastva, traganja i spašavanja te drugim aktivnostima koje se po svojoj prirodi, odnosno po posebnim propisima o finansiranju javnih potreba u određenom području mogu smatrati djelovanjem od interesa za opće dobro.

²⁴ Za 3. skupinu transparentnim financijskim poslovanjem smatra se da je neprofitna organizacija-prijavitelj, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/2014), upisana u Registrar neprofitnih organizacija najmanje godinu dana prije predaje projektne prijave i da je pravovremeno dostavila FINA-i za potrebe objave u Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija godišnji izvještaj o prihodima i rashodima od 1. siječnja do 31. prosinca te bilancu za godinu koja prethodi godini prijave na Poziv. Ukoliko se projektni prijedlog predaje prije isteka zakonski propisanog roka za predaju financijskog izvješća, prijavitelj/partner isto nije obvezan dostaviti u sklopu prijave projektnog prijedloga. U takvom slučaju, PT2 će po isteku roka za predaju financijskog izvješća od prijavitelja zatražiti dostavu potvrde FINA-e o predaji financijskog izvješća za prijavitelja/partnera (ukoliko ista ne bude vidljiva u odgovarajućem registru, ako je primjenjivo). Iz dostavljene potvrde FINA-e mora biti razvidno kako je financijsko izvješće predano u zakonskom roku.

²⁵ U predmetni rok od 30 dana ubrajuju sve svi kalendarski dani bez obzira na to radi li se o radnim ili neradnim danima.

obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje²⁵	
<i>Nije u postupku predstečajne nagodbe, stečajnom postupku, postupku zatvaranja, postupku prisilne naplate ili u postupku likvidacije</i>	<p>Izjava prijavitelja o istinitosti podataka, izbjegavanju dvostrukog financiranja i ispunjavanju preduvjeta za sudjelovanje u postupku dodjele bespovratnih sredstava i, ako je primjenjivo, Izjava o partnerstvu (datirana, ne starija od 30 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga te potpisana od strane ovlaštene osobe prijavitelja odnosno osobe koja je u trenutku potpisivanja predmetne Izjave upisana u odgovarajući registar kao osoba ovlaštena za zastupanje u mandatu te ovjerena službenim pečatom pravne osobe.</p> <p>Ako prije podnošenja projektne prijave Prijavitelj utvrdi kako Potpisnik/ica Izjave Obrazac 2 i/ili Obrazac 3 nije evidentiran u odgovarajućem registru kao osoba ovlaštena za zastupanje i u mandatu, dužan je u okviru projektne prijave dostaviti dokaz o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar. U slučaju dostave dokaza o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar, Prijavitelj je do trenutka donošenja Odluke o financiranju, dužan dostaviti rješenje nadležnog tijela o izvršenom upisu u registar ili isto mora biti vidljivo uvidom u registar.</p>
<i>Ima dostačne finansijske, stručne, iskustvene i provedbene kapacitete za provedbu projekta u suradnji s partnerima</i>	<p>Izjava prijavitelja o istinitosti podataka, izbjegavanju dvostrukog financiranja i ispunjavanju preduvjeta za sudjelovanje u postupku dodjele bespovratnih sredstava i, ako je primjenjivo, Izjava o partnerstvu (datirana, ne starija od 30 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga te potpisana od strane ovlaštene osobe prijavitelja odnosno osobe koja je u trenutku potpisivanja predmetne Izjave upisana u odgovarajući registar kao osoba ovlaštena za zastupanje u mandatu te ovjerena službenim pečatom pravne osobe.</p> <p>Ako prije podnošenja projektne prijave Prijavitelj utvrdi kako Potpisnik/ica Izjave Obrazac 2 i/ili Obrazac 3 nije evidentiran u odgovarajućem registru kao osoba ovlaštena za zastupanje i u mandatu, dužan je u okviru projektne prijave dostaviti dokaz o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar. U slučaju dostave dokaza o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar, Prijavitelj je do trenutka donošenja Odluke o financiranju, dužan dostaviti rješenje nadležnog tijela o izvršenom upisu u registar ili isto mora biti vidljivo uvidom u registar.</p>
<i>Nije prekršio odredbe o namjenskom korištenju sredstava iz Europskog socijalnog fonda i drugih javnih izvora</i>	<p>Izjava prijavitelja o istinitosti podataka, izbjegavanju dvostrukog financiranja i ispunjavanju preduvjeta za sudjelovanje u postupku dodjele bespovratnih sredstava i, ako je primjenjivo, Izjava o partnerstvu (datirana, ne starija od 30 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga te potpisana od strane ovlaštene osobe prijavitelja odnosno osobe koja je u trenutku potpisivanja predmetne Izjave upisana u odgovarajući registar kao osoba ovlaštena za zastupanje u mandatu te ovjerena službenim pečatom pravne osobe.</p> <p>Ako prije podnošenja projektne prijave Prijavitelj utvrdi kako Potpisnik/ica Izjave Obrazac 2 i/ili Obrazac 3 nije evidentiran u odgovarajućem registru kao osoba ovlaštena za zastupanje i u mandatu, dužan je u okviru projektne prijave dostaviti dokaz o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar. U slučaju dostave dokaza o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar, Prijavitelj je do trenutka donošenja Odluke o financiranju, dužan dostaviti rješenje nadležnog tijela o izvršenom upisu u registar ili isto mora biti vidljivo uvidom u registar.</p>

²⁵ Projektne prijave koje neće zadovoljavati ovaj uvjet bit će odbijene, stoga je potrebno pravovremeno osigurati pribavljanje Potvrde Porezne uprave o nepostojanju duga. Stanje duga svaka fizička i pravna osoba može u bilo kojem trenutku provjeriti korištenjem internetskog servisa e-Porezna.

6.

2.2.3. Prihvatljivi partneri

Prijavitelj mora djelovati u partnerstvu s barem jednom udrugom ukoliko ista već nije prijavitelj.

Partneri mogu biti:

- I. udruge osnovane sukladno Zakonu o udrugama (NN 74/14, 70/17 i 98/19);
- II. zaklade osnovane sukladno Zakonu o zakladama (NN 106/18, 98/19);
- III. pravne osobe vjerskih zajednica – osnovane, registrirane i djeluju sukladno Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica (NN 83/02, 73/13);
- IV. udruge poslodavaca osnovane sukladno Zakonu o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19);
- V. sindikati osnovani sukladno Zakonu o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19);
- VI. ustanove osnovane sukladno Zakonu o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19);
- VII. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Napomena:

Partneri iz točaka I. – III. trebaju zadovoljiti uvjete prihvatljivosti kao i prijavitelji druge skupine za financiranje, a koji su navedeni u tablici 2.

mijenja se i glasi:

2.2.4. Prihvatljivi partneri

Prijavitelj mora djelovati u partnerstvu s barem jednom udrugom ukoliko ista već nije prijavitelj. **Isto znači da ukoliko je prijavitelj udruga nije obvezno partnerstvo s drugom udrugom, ali je isto moguće. Ukoliko je prijavitelj druga vrsta pravne osobe tada je obvezno partnerstvo s najmanje jednom udrugom (npr. ukoliko je prijavitelj Zaklada tada u partnerstvu mora biti minimalno jedna udruga, a mogući su i drugi partneri).**

U okviru treće skupine za financiranje u projektnom partnerstvu mora sudjelovati i najmanje jedna organizacija (bilo u ulozi prijavitelja ili u ulozi partnera) sa sjedištem u potresom pogodjenom području (Sisačko-moslavačka i/ili Karlovačka i/ili Zagrebačka županija).

Partneri mogu biti:

- I. udruge osnovane sukladno Zakonu o udrugama (NN 74/14, 70/17 i 98/19);
- II. zaklade osnovane sukladno Zakonu o zakladama (NN 106/18, 98/19);
- III. pravne osobe vjerskih zajednica – osnovane, registrirane i djeluju sukladno Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica (NN 83/02, 73/13);
- IV. udruge poslodavaca osnovane sukladno Zakonu o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19);
- V. sindikati osnovani sukladno Zakonu o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19);

- VI. ustanove osnovane sukladno Zakonu o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19);
- VII. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Napomena:

Partneri iz točaka I. – III. trebaju zadovoljiti uvjete prihvatljivosti kao i prijavitelji druge i treće skupine za financiranje, a koji su navedeni u tablicama 2 i 3.

7.

3.1. Lokacija

Tekst:

„Projektne aktivnosti se moraju provoditi u Republici Hrvatskoj. Ukoliko je to opravdano i nužno za postizanje ciljeva projekta, pojedine aktivnosti moguće je organizirati izvan teritorija Republike Hrvatske, ali isključivo na području Europske unije.“

mijenja se i glasi:

„Projektne aktivnosti se moraju provoditi u Republici Hrvatskoj. Ukoliko je to opravdano i nužno za postizanje ciljeva projekta, pojedine aktivnosti moguće je organizirati izvan teritorija Republike Hrvatske, ali isključivo na području Europske unije.

U okviru treće skupine za financiranje sve aktivnosti moraju se provoditi na potresima pogodjenim područjima (Sisačko-moslavačkoj i/ili Karlovačkoj i/ili Zagrebačkoj županiji).“

8.

3.3. Prihvatljive aktivnosti

Tekst:

„ELEMENT 1: Jačanje kapaciteta lokalnih organizacija civilnoga društva – OBVEZAN ELEMENT

Prihvatljive aktivnosti su sljedeće:

- organiziranje izobrazbe predstavnika organizacija civilnoga društva²⁷ u području finansijskog upravljanja²⁸ i prikupljanja sredstava te zakonodavnog okvira za djelovanje organizacija civilnoga društva;
- osmišljavanje i provedba izobrazbe i drugih oblika jačanja i unaprjeđenja kapaciteta zaposlenika i/ili volontera organizacija civilnoga društva za neposredan rad u području zapošljavanja, socijalnog uključivanja i obrazovanja, uključujući prilagodbu poslovanja uz primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija; poticanje volonterskog radova u lokalnoj zajednici (organiziranje volonterskih programa);
- organiziranje neposrednih, lokalnih inicijativa u području zapošljavanja, socijalnog uključivanja, obrazovanja i dobrog upravljanja;
- jačanje kapaciteta OCD-a za unapređivanje javne svijesti i aktivnosti zagovaranja i rješavanja potreba ranjivih skupina, posebno uslijed kriznih situacija;
- osmišljavanje, izrada i provedba online programa i radionica, pružanja psihološke i savjetodavne pomoći²⁹ osobama koje su pretrpjeli traumu, stres ili gubitak uslijed krizne situacije;
- izrada online i digitalnih priručnika, igara, simulacija i drugih alata za samopomoć i podršku ranjivim skupinama;
- jačanje kapaciteta OCD-a i pružanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice, posebno u kriznim situacijama (mapiranje potreba i usluga lokalne zajednice za upravljanje kriznim situacijama);
- sudjelovanje i suradnja OCD-a s tijelima javne vlasti u razvoju strategija/planova i inovativnih alata za upravljanje kriznim situacijama na lokalnoj razini;
- organiziranje volonterskih aktivnosti te menadžment i upravljanje volonterima te uvođenje inovativnih alata i mehanizama za razvoj križnog volontiranja na lokalnoj razini;
- organiziranje malih građanskih akcija³⁰ kao podrška službama civilne zaštite.

U okviru elementa 1 potrebno je izabrati najmanje 3 aktivnosti te iste navesti u Prijavnom obrascu A.

U Prijavnom obrascu B potrebno je detaljnije opisati način provedbe i planirane rezultate kao i potrebne resurse za provedbu.“

mijenja se i glasi:

²⁷ Predstavnicima organizacija civilnoga društva u okviru ovog Poziva smatraju se osobe ovlaštene za zastupanje i zaposlenici isključivo prijavitelja i/ili partnera.

²⁸ Aktivnosti koje se odnose na sudjelovanje u izobrazbama u području finansijskog upravljanja odnose se isključivo na programe formalnog obrazovanja verificirane od strane nadležnog ministarstva.

²⁹ Pružanje psihološke i savjetodavne pomoći potrebno je provoditi sukladno nacionalnom zakonodavstvu.

³⁰ Građanskom akcijom smatra se akcija kojom se podiže razina kvalitete života u lokalnoj sredini, a kao podrška službama civilne zaštite.

ELEMENT 1: Jačanje kapaciteta lokalnih organizacija civilnoga društva – OBVEZAN ELEMENT³¹

Prihvatljive aktivnosti su sljedeće:

- organiziranje izobrazbe predstavnika organizacija civilnoga društva³² u području finansijskog upravljanja³³ i prikupljanja sredstava te zakonodavnog okvira za djelovanje organizacija civilnoga društva;
- osmišljavanje i provedba izobrazbe i drugih oblika jačanja i unaprjeđenja kapaciteta zaposlenika i/ili volontera organizacija civilnoga društva za neposredan rad u području zapošljavanja, socijalnog uključivanja i obrazovanja, uključujući prilagodbu poslovanja uz primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija;
- poticanje volonterstva u lokalnoj zajednici (organiziranje volonterskih programa);
- organiziranje neposrednih, lokalnih inicijativa u području zapošljavanja, socijalnog uključivanja, obrazovanja i dobrog upravljanja;
- jačanje kapaciteta OCD-a za unapređivanje javne svijesti i aktivnosti zagovaranja i rješavanja potreba ranjivih skupina, posebno uslijed kriznih situacija*;
- osmišljavanje, izrada i provedba online programa i radionica, pružanja psihološke i savjetodavne pomoći³⁴ osobama koje su pretrpjele traumu, stres ili gubitak uslijed krizne situacije*;
- izrada online i digitalnih priručnika, igara, simulacija i drugih alata za samopomoć i podršku ranjivim skupinama*;
- jačanje kapaciteta OCD-a i pružanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice, posebno u kriznim situacijama (mapiranje potreba i usluga lokalne zajednice za upravljanje kriznim situacijama)*;
- sudjelovanje i suradnja OCD-a s tijelima javne vlasti u razvoju strategija/planova i inovativnih alata za upravljanje kriznim situacijama na lokalnoj razini*;
- organiziranje volonterskih aktivnosti te menadžment i upravljanje volonterima te uvođenje inovativnih alata i mehanizama za razvoj kriznog volontiranja na lokalnoj razini*;
- organiziranje malih građanskih akcija³⁵ kao podrška službama civilne zaštite*.

U okviru elementa 1 potrebno je izabrati najmanje 3 aktivnosti te iste navesti u Prijavnem obrascu A.

³¹ Za prijavitelje koji projekt prijavljuju u okviru treće skupine za financiranje, obavezna je najmanje jedna aktivnost označena zvjezdicom (*) u okviru Elementa 1.

³² Predstavnicima organizacija civilnoga društva u okviru ovog Poziva smatraju se osobe ovlaštene za zastupanje i zaposlenici isključivo prijavitelja i/ili partnera.

³³ Aktivnosti koje se odnose na sudjelovanje u izobrazbama u području finansijskog upravljanja odnose se isključivo na programe formalnog obrazovanja verificirane od strane nadležnog ministarstva.

³⁴ Pružanje psihološke i savjetodavne pomoći potrebno je provoditi sukladno nacionalnom zakonodavstvu.

³⁵ Građanskom akcijom smatra se akcija kojom se podiže razina kvalitete života u lokalnoj sredini, a kao podrška službama civilne zaštite.

U okviru treće skupine za financiranje također je potrebno izabrati najmanje 3 aktivnosti unutar kojih je obavezno izabrati minimalno jednu aktivnost označenu zvjezdicom (*) u okviru Elementa 1. Sve aktivnosti u okviru treće skupine za financiranje moraju se provoditi na potresima pogodjenim područjima (Sisačko-moslavačkoj i/ili Karlovačkoj i/ili Zagrebačkoj županiji).

U Prijavnom obrascu B potrebno je detaljnije opisati način provedbe i planirane rezultate kao i potrebne resurse za provedbu.“

9.

4.1.2. Neprihvativi izdaci

Dodaje se alineja: „troškovi adaptacije prostora“.

10.

5.1. Način podnošenja projektnog prijedloga

Tekst: „Prijavu je potrebno poslati u **zatvorenom paketu/omotnici**. Na vanjskoj strani omotnice se navodi (vidi Prilog natječajne dokumentacije Poziva - Predložak adresiranja paketa/omotnice):

- a) referentni broj i naziv Poziva za dostavu projektnih prijedloga – **UP.04.2.1.11 „Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice“**,
- b) Skupina za financiranje (Prva skupina za financiranje ili Druga skupina za financiranje),
- c) naziv i adresu prijavitelja,
- d) naznaku „NE OTVARATI – PRIJAVA NA POZIV NA DOSTAVU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA“.

mijenja se i glasi:

„Prijavu je potrebno poslati u **zatvorenom paketu/omotnici**. Na vanjskoj strani omotnice se navodi (vidi Prilog natječajne dokumentacije Poziva - Predložak adresiranja paketa/omotnice):

- a) referentni broj i naziv Poziva za dostavu projektnih prijedloga – **UP.04.2.1.11 „Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice“**,
- b) Skupina za financiranje (Prva skupina za financiranje ili Druga skupina za financiranje **ili Treća skupina za financiranje**),
- c) naziv i adresu prijavitelja,
- d) naznaku „NE OTVARATI – PRIJAVA NA POZIV NA DOSTAVU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA“.

Tekst:

Izjava prijavitelja o neprovođenju projekata financiranih iz EU fondova (Obrazac 4.)³⁶ ne starija od 30 dana od dana predaje projektnog prijedloga.

FORMAT U KOJEM SE DOSTAVLJA (ako je primjenjivo): **Električka inačica** Izjave koja je datirana, potpisana od strane ovlaštene osobe prijavitelja, odnosno osobe koja je u trenutku potpisivanja predmetne Izjave upisana u odgovarajući registar kao osoba ovlaštena za zastupanje u mandatu te ovjerena službenim pečatom partnera dostavljena na CD-R ili DVD-R. **Samo za prijavitelje u prvoj skupini za financiranje.**

mijenja se i glasi:

Izjava prijavitelja o neprovođenju projekata financiranih iz EU fondova (Obrazac 4.)³⁷ ne starija od 30 dana od dana predaje projektnog prijedloga.

FORMAT U KOJEM SE DOSTAVLJA (ako je primjenjivo): **Električka inačica** Izjave koja je datirana, potpisana od strane ovlaštene osobe prijavitelja, odnosno osobe koja je u trenutku potpisivanja predmetne Izjave upisana u odgovarajući registar kao osoba ovlaštena za zastupanje u mandatu te ovjerena službenim pečatom **prijavitelja** dostavljena na CD-R ili DVD-R. **Samo za prijavitelje u prvoj skupini za financiranje.**

11.

Točka 6.2. Procjena kvalitete

Tablica:

Br.	Prihvatljivosti prijavitelja, partnera (ako je primjenjivo)	Mogućnost traženja zahtjeva za pojašnjenjima (Da/Ne)
1.	Prijavitelj i partner/i su prihvatljivi po obliku pravne osobnosti i partnerstvo čini propisani broj pravnih osoba (u skladu s točkom 2.2).	Da
2.	Prijavitelj (ako je primjenjivo i partner) je prihvatljiv po drugim zahtjevima predmetnog postupka dodjele.	Da

mijenja se i glasi:

³⁶ Ako prije podnošenja projektne prijave Prijavitelj utvrdi kako Potpisnik/ica Izjave nije evidentiran u odgovarajućem registru kao osoba ovlaštena za zastupanje i u mandatu, dužan je u okviru projektne prijave dostaviti dokaz o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar. U slučaju dostave dokaza o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar, Prijavitelj je do trenutka donošenja Odluke o financiranju, dužan dostaviti rješenje nadležnog tijela o izvršenom upisu u registar ili isto mora biti vidljivo uvidom u registar.

³⁷ Ako prije podnošenja projektne prijave Prijavitelj utvrdi kako Potpisnik/ica Izjave nije evidentiran u odgovarajućem registru kao osoba ovlaštena za zastupanje i u mandatu, dužan je u okviru projektne prijave dostaviti dokaz o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar. U slučaju dostave dokaza o predanom zahtjevu za upis promjene osobe za zastupanje u odgovarajući registar, Prijavitelj je do trenutka donošenja Odluke o financiranju, dužan dostaviti rješenje nadležnog tijela o izvršenom upisu u registar ili isto mora biti vidljivo uvidom u registar.

Br.	Prihvatljivosti prijavitelja, partnera (ako je primjenjivo)	Mogućnost traženja zahtjeva za pojašnjenjima (Da/Ne)
1.	Prijavitelj i partner/i su prihvatljivi po obliku pravne osobnosti i partnerstvo čini propisani broj pravnih osoba (u skladu s točkom 2.2).	Da
2.	Prijavitelj (ako je primjenjivo i partner) je prihvatljiv po drugim zahtjevima predmetnog postupka dodjele.	Da
3.	U projektnom partnerstvu sudjeluje najmanje jedna organizacija (bilo u ulozi prijavitelja ili u ulozi partnera) sa sjedištem u potresom pogodjenom području (Sisačko-moslavačka i/ili Karlovačka i/ili Zagrebačka županija) (primjenjivo u okviru treće skupine za financiranje)	Ne

Tablica:

Br.	Pitanje za provjeru prihvatljivosti projekta	Izvor provjere	Mogućnost traženja zahtjeva za pojašnjenjima (Da/Ne)
1.	Projekt se provodi na prihvatljivom geografskom području.	Prijavni obrazac A Podaci o lokaciji projekta	Da
2.	Projekt doprinosi obveznom Pokazatelju Poziva: Specifični pokazatelj ostvarenja OP ULJP 2014. – 2020. SO 408 Broj (lokalnih) organizacija civilnoga društva koje sudjeluju u aktivnostima izgradnje kapaciteta relevantnih za svoje područje rada.	Prijavni obrazac A Ciljevi projekta s pokazateljima	Da
3.	Projekt je u skladu s nacionalnim i EU propisima, uvažavajući pravila o državnim potporama/potporama male vrijednosti te drugim pravilima i zahtjevima primjenjivim na predmetnu dodjelu bespovratnih sredstava.	Prijavni obrazac A Izjava prijavitelja i partnera (Obrazac 2. i 3.)	Da
4.	Projekt u trenutku podnošenja projektnog prijedloga nije fizički, niti finansijski završen.	Izjava prijavitelja i partnera (Obrazac 2. i 3.)	Da
5.	Projektne aktivnosti se neće dvostruko financirati.	Izjava prijavitelja i partnera (Obrazac 2. i 3.)	Da

6.	Zatraženi iznos sredstava je unutar finansijskih pragova definiranih u točki 1.6. Poziva	Prijavni obrazac A Ukupni troškovi projekta	Ne
7.	Predviđeno trajanje projekta je od 12 do 18 mjeseci	Prijavni obrazac A Raspored provedbe elemenata projekta	Ne

mijenja se i glasi:

Br.	Pitanje za provjeru prihvatljivosti projekta	Izvor provjere	Mogućnost traženja zahtjeva za pojašnjenjima (Da/Ne)
1.	Projekt se provodi na prihvatljivom geografskom području.	Prijavni obrazac A Podaci o lokaciji projekta	Da
2.	Projekt doprinosi obveznom Pokazatelju Poziva: Specifični pokazatelj ostvarenja OP ULJP 2014. – 2020. SO 408 Broj (lokalnih) organizacija civilnoga društva koje sudjeluju u aktivnostima izgradnje kapaciteta relevantnih za svoje područje rada.	Prijavni obrazac A Ciljevi projekta s pokazateljima	Da
3.	Projekt je u skladu s nacionalnim i EU propisima, uvažavajući pravila o državnim potporama/potporama male vrijednosti te drugim pravilima i zahtjevima primjenjivim na predmetnu dodjelu bespovratnih sredstava.	Prijavni obrazac A Izjava prijavitelja i partnera (Obrazac 2. i 3.)	Da
4.	Projekt u trenutku podnošenja projektnog prijedloga nije fizički, niti finansijski završen.	Izjava prijavitelja i partnera (Obrazac 2. i 3.)	Da
5.	Projektne aktivnosti se neće dvostruko financirati.	Izjava prijavitelja i partnera (Obrazac 2. i 3.)	Da
6.	Zatraženi iznos sredstava je unutar finansijskih pragova definiranih u točki 1.6. Poziva	Prijavni obrazac A Ukupni troškovi projekta	Ne
7.	Predviđeno trajanje projekta je od 12 do 18 mjeseci	Prijavni obrazac A Raspored provedbe elemenata projekta	Ne
8.	Projektni prijedlog sadrži minimalni propisani broj aktivnosti	Prijavni obrazac A	Ne
9.	Projektni prijedlog sadrži minimalno jednu aktivnost označenu zvjezdicom	Prijavni obrazac A	Ne

	(primjenjivo za treću skupinu za financiranje)		
10.	Sve aktivnosti se provode na području najmanje jedne od tri županije pogodjene potresom (primjenjivo za treću skupinu za financiranje)	Prijavni obrazac A Podaci o lokaciji projekta	Ne

Tablica:

Br.	Pitanje za provjeru prihvatljivosti ciljeva projekta i projektnih aktivnosti	Izvor provjere	Mogućnost traženja zahtjeva za pojašnjenjima (Da/Ne)
1.	Cilj projekta je u skladu s općim i specifičnim ciljem predmetne dodjele bespovratnih sredstava	Prijavni obrazac A Svrha i opravdanost projekta Sažetak Ciljevi projekta s pokazateljima	Da
2.	Aktivnosti projekta su u skladu s prihvatljivim aktivnostima predmetne dodjele bespovratnih sredstava.	Prijavni obrazac A Svrha i opravdanost projekta Prijavni obrazac B Dio III. Kvaliteta projektnog prijedloga	Da
3.	Projektni prijedlog sadrži minimalni propisani broj aktivnosti	Prijavni obrazac A	Ne

mijenja se i glasi:

Br.	Pitanje za provjeru prihvatljivosti ciljeva projekta i projektnih aktivnosti	Izvor provjere	Mogućnost traženja zahtjeva za pojašnjenjima (Da/Ne)
1.	Cilj projekta je u skladu s općim i specifičnim ciljem predmetne dodjele bespovratnih sredstava	Prijavni obrazac A Svrha i opravdanost projekta Sažetak Ciljevi projekta s pokazateljima	Da
2.	Aktivnosti projekta su u skladu s prihvatljivim aktivnostima predmetne dodjele bespovratnih sredstava.	Prijavni obrazac A Svrha i opravdanost projekta Prijavni obrazac B Dio III. Kvaliteta projektnog prijedloga	Da

POSEBNI UVJETI UGOVORA O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Članak 5. Neprihvatljivi izdaci

Dodaje se alineja: „troškovi adaptacije prostora“.

PRIJAVNI OBRAZAC B

Tablica:

<i>Podaci o organizaciji - Prijavitelj</i>	
Broj zaposlenih na dan prijave projekta	Navedite broj zaposlenih osoba na određeno i neodređeno vrijeme.
<i>Ukupno ostvareni prihod organizacije u godini koja prethodi godini raspisivanja poziva (upišite iznos)</i>	
<i>Od toga ostvareno od (upišite iznos)</i>	
a) državnog proračuna	
b) proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	
c) inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	
d) trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	
e) građana i kućanstava	
f) povezanih neprofitnih organizacija	
g) prihoda od članarine	
h) prihoda iz EU fondova	
Broj ukupno odobrenih bespovratnih potpora u godini koja prethodi godini prijave projektnog prijedloga	

mijenja se i glasi:

<i>Podaci o organizaciji - Prijavitelj</i>	
Broj zaposlenih na dan prijave projekta	Navedite broj zaposlenih osoba na određeno i neodređeno vrijeme.
<i>Ukupno ostvareni prihod organizacije u godini koja prethodi godini prijave projektnog prijedloga na Poziv (upišite iznos)</i>	
<i>Od toga ostvareno od (upišite iznos)</i>	
a) državnog proračuna	

<i>b) proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave</i>	
<i>c) inozemnih vlada i međunarodnih organizacija</i>	
<i>d) trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba</i>	
<i>e) građana i kućanstava</i>	
<i>f) povezanih neprofitnih organizacija</i>	
<i>g) prihoda od članarine</i>	
<i>h) prihoda iz EU fondova</i>	
Broj ukupno odobrenih bespovratnih potpora u godini koja prethodi godini prijave projektnog prijedloga na Poziv	

Tablica:

Podaci o organizaciji - Partner	
Broj zaposlenih na dan prijave projekta	<i>Navedite broj zaposlenih osoba na određeno i neodređeno vrijeme.</i>
<i>Ukupno ostvareni prihod organizacije u godini koja prethodi godini raspisivanja poziva (upišite iznos)</i>	
Od toga ostvareno od (upišite iznos)	
<i>a) državnog proračuna</i>	
<i>b) proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave</i>	
<i>c) inozemnih vlada i međunarodnih organizacija</i>	
<i>d) trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba</i>	
<i>e) građana i kućanstava</i>	
<i>f) povezanih neprofitnih organizacija</i>	
<i>g) prihoda od članarine</i>	
<i>h) prihoda iz EU fondova</i>	
Broj ukupno odobrenih bespovratnih potpora u godini koja prethodi godini prijave projektnog prijedloga	

mijenja se i glasi:

Podaci o organizaciji - Partner	
Broj zaposlenih na dan prijave projekta	<i>Navedite broj zaposlenih osoba na određeno i neodređeno vrijeme.</i>

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

<i>Ukupno ostvareni prihod organizacije u godini koja prethodi godini prijave projektnog prijedloga na Poziv (upišite iznos)</i>	
<i>Od toga ostvareno od (upišite iznos)</i>	
a) državnog proračuna	
b) proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	
c) inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	
d) trgovackih društava i ostalih pravnih osoba	
e) građana i kućanstava	
f) povezanih neprofitnih organizacija	
g) prihoda od članarine	
h) prihoda iz EU fondova	
<i>Broj ukupno odobrenih bespovratnih potpora u godini koja prethodi godini prijave projektnog prijedloga na Poziv</i>	

